

1. KAPITOLA

Byls mou radostí...

PAMÁTCE KONĚ

V suchém létě půda vyprahla a ztvrdla jako beton. Dusot pevných bot se ozvěnou šířil a ten zvuk se podobal bubnování. V hlíně mezi jen vzácným hnědým povlakem uschlé trávy viděl Rory Armitage hluboké praskliny.

Trávník u jeho domu vypadal téměř stejně. Bylo zcela vyloučené, aby ho zaléval. Ne že by ho v Parsloe St. John někdo udal, ale zastával v jejich malém společenství jisté postavení a patřilo se, aby šel ostatním příkladem. Proto nechal zahradu schnout a chřadnout. Jen růže manželka udržovala při životě tím, že je zalévala vodou, která zbyla po mytí nádobí. Tady na rozlehlých pastvinách to bylo ještě horší. Přejel hranou podrážky po okraji pukliny a byl odměněn obláčkem prachu.

„S rýčem tu vůbec nepochodíte!“ postěžoval si Ernie Berry a demonstroval své tvrzení tím, že udeřil kovovým nástrojem do země u svých nohou a rýč se od ní s tlumeným zařinčením odrazil. „Mně a mému klukovi trvalo včera půl dne, než jsme tu zkušební díru vykopali krumpáčem. Ale vyhloubit takovou obrovskou jámu, jakou potřebujete?“ dodal a otřel si svalnatým předloktím krůpěje potu z obličeje. „Bez šance! Na to potřebujete bagr. To s mým klukem nedokážeme.“

Ti tři se setkali uprostřed výběhu pod rozložitým kaštanem. Vybrali si to místo, poněvadž listnaté větve posky-

tovaly stín, ne proto, že by se jáma měla kopat právě tam. Kvůli kořenům by to bylo neproveditelné. Určené místo se nacházelo asi o sedm metrů dál a bylo vytyčené kolíky a provazy. Berryovi v něm snaživě vyhloubili brázdu, aby zjistili, kde se nachází hladina podzemní vody. Dno bylo úplně suché. Rozhodně jsme o něco výš, pomyslel si Rory s úlevou. V opačném případě by jim to překazilo plány.

Dál se však zatím nedostali a bez bagru ani nedostanou. Ernie měl pravdu. Rory na něj pohlédl se smíšenými pocity odporu, jízlivosti a pobavení. Ernie a strom, pod kterým stáli, měli hodně společného. Stařík byl mohutný, podsaditý, spálený od slunce a ošlehaný větrem. Měl pevné čelisti a skoro žádný krk. Jako vždy byl oblečený v pracovních kalhotách a špinavém nátělníku, který mu těsně obepínal břicho. Z výstřihu a podpaží mu hojně vykukovaly prošedivělé chlupy a další pokrývaly svalnatá ramena a vyboulené paže. Jen na lesklé kulaté hlavě mu vlasy zatvrzele odmítaly růst.

Jeho lebka vypadá jako umělé muší kluziště, napadlo Roryho. Potlačil úsměv, za těchto okolností zcela nevhodný, a natočil obličej proti chladnému větru. Stáli na svahu, na jednom z nejvyšších bodů místní topografie, vystaveni větru a dalším rozmarům počasí, ale nádherný výhled jim byl dostatečnou odměnou. Rory přejížděl zvlněnou krajinu nepřítomným pohledem. Napadlo ho, jaká je škoda, že se s Erniem Berryem nemohl seznámit Charles Darwin. Slavný přírodovědec by ho úhledně zařadil mezi opici a člověka jako chybějící článek.

Veterinář se pokusil překonat přirozený odpor a připomněl si, že Berry je spolehlivý pracant, dobře se stará o zahradu paní Smeatonové a zdatně vykonává veškeré příležitostné práce v okolí. Kdyby měl být Rory upřímný, neměl Ernieho rád, protože mu nevěřil. Mužův těkavý pohled a to, jak po člověku pokradmu pokukoval, když

si myslel, že se dotyčný nedívá, byly varovné známky, na které býval Rory u koní opatrný. Neustále očekával, že se ho zvíře pokusí záluďně kopnout nebo po něm zčistajasna zlomyslně chňapne zuby, a podobné náznaky v něm probouzely ostražitost. Polovičatý úšklebek, který vždy číhal v blízkosti Ernieho úst, výsledný dojem nijak nezlepšoval.

Vedle Ernieho stál bledý a zamlklý mladík. S netečným pohledem čekal, až mu řeknou, co má dělat. To bylo normální. Jmenoval se Kevin, ale ve vesnici mu nikdo neřekl jinak než Berryho kluk. Pracoval s Erniem a zjevně byl na něm zcela závislý. Rory se od něj odvrátil a odhodlaně se soustředil na mnohem naléhavější záležitosti. Venkovské způsoby, jak říkala jeho manželka Gill, je lepší nechat na venkovanech.

Rory bydlel ve vesnici dvacet let a vybudoval si tam důvěryhodné, a jak doufal, i úctyhodné postavení. Přesto věděl, že ho nepovažují za vesničana. Skutečně místní lidé s promísenými rodokmeny tu žili odnepaměti. Semkli se do vzájemně prospěšných skupinek, které připomínaly středověkou Itálii nebo dávnou Byzanc, a pro nezasvěcence byli zcela nepochopitelní.

Demograficky byla vesnice rozdělena na čtyři tábory, které zahrnovaly dost mladých i starých obyvatel, aby naplnily školu a uživily několik obchodů a hostinec. Kromě pevného jádra již zmíněných starousedlíků tam patřili rozliční nájemníci rozrůstajících se obecních bytů, z nichž někteří byli příbuzní vesničanů a jiní se do vesnice nastěhovali z vlastních rozmanitých důvodů. Vrchní příčku společenského žebříčku zaujímal několik představitelů různých profesí, ať už pracujících, nebo v důchodu, jako byl Rory.

Na konci, zcela za hranicí přijatelnosti, se nacházeli opovrhovaní obyvatelé nových domů. Ty nešťastníky všichni odsuzovali, ne že by snad nebyli zcela úctyhod-

ní, ale podle venkovské logiky neměli k životu na vesnici žádný důvod. Nepracovali tam, nýbrž denně dojížděli do zaměstnání ve velkých a hlučných autech ze svých čtyřpokojových domů s okny s dvojitými skly a dvěma garážemi. V místní komunitě neměli příbuzné, a už vůbec nebyli tím, co starší vesničané nazývali vyšší střední třídou. Byli to zbohatlíci kolem třicítky, kteří se domnívali, že by bylo pěkné bydlet na venkově, poněvadž tam je život bezpečnější než v centru města a pro děti zdravější.

Takové zbabělé úvahy si srdce vesničanů nezískaly, ačkoli ředitel základní školy příliv dětí vítal. Udržel si tak požadovaný počet žáků, třebaže věděl, že jakmile trochu vyrostou, opustí státní školství a nastoupí někde jinde do soukromých škol.

Pokud však měli obyvatelé Parsloe St. John něco společného, bylo to pohrdání vůči všem, kdo se snažili něco změnit. Nově příchozí téměř vždy usilovali o změnu. Přicházeli s tvrzením, že Parsloe St. John je „naprosto dokonalá vesnice“, a během šesti týdnů dotírali na obecní zastupitelstvo, aby zlepšilo sociální a kulturní podmínky, nebo si stěžovali na hlasité kokrhání kohouta pana Horrockse. Takový postoj popuzoval Roryho stejně jako vesničany.

Teď nahlas prohlásil: „Nemáme moc času, mršina začíná v horku zahrňovat.“ Zatímco mluvil, na temeni hlavy se mu tvořil pot a vytékal z jeho hustých vlnitých tmavých vlasů. Přál si, aby tady už skončili, mohl jít domů a dal si studenou sprchu.

Berry si poklepal prsty na bradu. „Trochu páchne, co?“

V tom ohledu si s ní Berry v horku a s ochlupenou pokožkou pod nátělníkem, který vypadal, že v něm spí a pracuje několik týdnů v kuse, moc nezadal. Ale Berry se nezmiňoval o oděru živého těla. Mluvil o zákeřném pachu smrti.

Naléhavost situace vnukla Rorymu nápad. „Zajdu za Maxem Crombiem! Snad nám pomůže, když pochopí, jak to spěchá.“

Rory nechal Berryovy pod stromem a chvatně vykročil ke svému zaprášenému, ale zbrusu novému range roveru. Pohlédl k domu, částečně zakrytému zahradní zdí z červených cihel, v níž byly stále zatlučené hřebíky, které kdysi podpíraly špalírové ovocné stromy. Zaváhal, zda má jít dál a povědět paní Smeatonové, k čemu se chystá, ale pak si to rozmyslel. Ta záležitost ji zneklidnila a bůhví že byla poslední dobou hodně rozrušená, dokonce už předtím...

Nejdřív navštívím Maxe, pomyslel si. Tím se to vyřeší. Max nám pomůže. Jeho dcera má taky koně, takže s námi bude soucítit. Pokud všechno ostatní selže, nabídnu mu, že mu příští veterinární prohlídku poskytnu zdarma. Až budeme hotovi, bude dost času, abych to paní Smeatonové pověděl. Nechtěla by, abych ji zatěžoval nepříjemnými podrobnostmi.

Max Crombie, majitel stavební firmy, se vypracoval vlastními silami a byl na to hrdý. Bydlel ve velkém stylu na druhém konci vesnice. Přesto bylo jeho skladiště coby kamenem dohodil od Roryho domu. Max si rád udržoval přehled, co se kde šustne. Nevydělal jmění tím, že by se nechal ostatními přetrumfnout. Rory znal stavební dělníky. Kdyby jim Max nedýchal na krk, přišel by o polovinu prken, plechovek barvy i nákladu cihel.

„Nemusí vás mít rádi, jen si vás musí vážit. Zlaté pravidlo!“ opakoval Max každému, kdo to od něj neslyšel už desetkrát předtím, i těm, kdo to slyšeli.

Ale jak Rory předpokládal, Max pochopil současnou situaci i bez nabídky, že ušetří na veterinárním poplatku za dceřina drahého koně.